

het poelaertplein

Tweemaandelijks informatieblad • Gerechtelijk jaar 2015-2016
22ste Jaargang • Nr 5 juni 2016
P 701328 • Afgiftekantoor: Charleroi X

**VLAAMS
PLEITGENOOTSCHAP**
bij de balie te Brussel

VOORWOORD

“EN DE BOER, DIE
PLOEGDEVOORT”

INTERVIEW

STAFHOUDER KATHLEEN
VERCRAEYE BLIKT TERUG OP
TWEË JAAR STAFHOUDERSCHAP

DOSSIER

GESCHIEDENIS VAN
125 JAAR VLAAMS
PLEITGENOOTSCHAP
DEEL 2

CULTUUR

DE HEKSEN
VAN BRUEGHEL

JABKES

VOORZITTERSCHAP EX,
VRIJE TIJD IN.

**5/
2015-
2016**

Nieuwe publicaties Wolters Kluwer

Onmisbaar voor elke jurist

Bestellen via **mail**, via de **e-shop** of per **telefoon**?
Vermeld zeker code:
16-0052-3

Belg worden

De geschiedenis van de Belgische nationaliteitsvererving sinds 1830

Auteurs: F. Caestecker, N. Perrin, T. Eggerickx en B. Renaud

Sinds 1984 is onze nationaliteit geregeld in het Wetboek van de Belgische nationaliteit. Maar in de honderdvijftig jaren die daaraan voorafgingen, was wetgeving daaromtrent niet altijd even duidelijk. Nu eens veranderde ze in het belang van de bewindvoerders, dan weer kregen economische of emancipatorische motieven de bovenhand. Dit boek biedt een **uniek overzicht van de geschiedenis van de nationaliteitsvererving** in België en de totstandkoming van onze huidige wetgeving. Dat gebeurt in twee grote delen: voor en na 1984. De historisch beschrijvingen worden telkens toegelicht met voorbeelden en de **concrete situatie**: grafieken en tabellen geven de demografische evolutie weer van de instroom en de afkomst van de buitenlanders die Belg wilden worden.

Bestelcode: BP/MONONAN-BI14001 ■ **Jaar:** 2016 ■ **Omvang:** 300 pagina's ■ **ISBN:** 9789046572306
Enmalige aankoop: € 30,00 incl. btw **-10%* = € 27,00 incl. btw** (€ 25,47 excl. btw)

→ shop.wolterskluwer.be/MONONAN-BI14001

Ook verkrijgbaar als e-book

De rechtsplegingsvergoeding in al zijn facetten

Auteurs: B. Van den Bergh, S. Sobrie

Dit boek biedt een **overzicht** van de diverse aspecten van de rechtsplegingsvergoeding. Zo wordt o.a. ingegaan op de rechtsplegingsvergoeding en de rechtsmiddelen, de rechtsplegingsvergoeding en de waarde van de vordering, de rechtsplegingsvergoeding en de procedures bij de hoogste rechtscollages, in internationale context, e.d.m. Hierbij wordt in voetnoot ook uitvoerig verwezen naar rechtspraak en rechtsleer. Via een handig trefwoordenregister kan de rechtspracticus snel zijn weg vinden naar een oplossing voor zijn concreet probleem. Het is het ideale **praktische werkinstrument** voor wie dagelijks geconfronteerd wordt met de rechtsplegingsvergoeding, de advocaat en de magistraat in het bijzonder.

Bestelcode: BP/RPV-BI16001 ■ **Jaar:** 2016 ■ **Omvang:** 250 pagina's ■ **ISBN:** 9789046590249
Enmalige aankoop: € 95,37 incl. btw **-10%* = € 85,83 incl. btw** (€ 80,97 excl. btw)

→ shop.wolterskluwer.be/RPV-BI16001

Ook verkrijgbaar als e-book

Woningkwaliteitsbewaking in het Vlaamse Gewest

Auteur: T. Vandromme

Dit boek beschrijft de **verschillende instrumenten op het vlak van woningkwaliteitsbewaking die van toepassing zijn in het Vlaamse Gewest**. Na een uitgebreide inleiding waarin het kader van de woningkwaliteitsbewaking wordt geschetst (grondrecht op wonen, bevoegdheidsverdeling inzake huisvesting, toepassingsgebied van de Vlaamse Wooncode), wordt ingegaan op de gewestelijke en gemeentelijke woningkwaliteitsnormen. Verder komen de administratieve en strafrechtelijke procedure uit de Vlaamse Wooncode aan bod, maar ook de onbewoonbaarverklaring volgens de Nieuwe Gemeentewet wordt behandeld. Daarnaast wordt tevens ingegaan op de fiscale procedure uit het Heffingsdecreet. Vervolgens worden ook de federale strafbepalingen inzake huisjesmelkerij en de herhuisvestingsproblematiek onderzocht. Het boek eindigt met de private handhaving van woningkwaliteitsgebreken, m.n. de gevolgen van woningkwaliteitsgebreken op een lopende huurovereenkomst.

Bestelcode: BP/R_P-BI16088 ■ **Jaar:** 2016 ■ **Omvang:** 360 pagina's ■ **ISBN:** 9789046587157
Enmalige aankoop: € 149,29 incl. btw **-10%* = € 134,37 incl. btw** (€ 126,76 excl. btw)
Abonnement: € 114,84 incl. btw **-10%* = € 103,36 incl. btw** (€ 97,51 excl. btw)

→ shop.wolterskluwer.be/R_P-BI16088

Ook verkrijgbaar als e-book

De plichtsbewuste werker

Liesbeth Jansens

Geachte confraters,

Een vakantie dient om afstand te nemen, tot rust te komen en te herbronnen, om daarna met hernieuwde moed en verfriste energie het werk terug aan te vatten. Het volgend gerechtelijk jaar zal zich zonder twijfel opnieuw aandienen met oude kweldivels en nieuwe uitdagingen. Zo ook in onze rechtbanken...

In de Brusselse Nederlandstalige rechtbanken werd begin juni andermaal opgeroepen tot (politieke) actie (*"Roepen wij in de woestijn?"*, *De Tijd*, 7 juni 2016). Onze eigenste Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg blijft aankijken tegen een structureel personeelstekort. Ook de delegatie van Nederlandstalige griffiers naar de Franstalige rechtbank

houdt aan (*"Eierenroof in de Nederlandstalige griffie"*, *Poelaertplein 2014-2015*, nr. 5). Bij de splitsing van het gerechtelijk arrondissement BHV hebben de Nederlandstaligen geijverd voor een échte – waarheidsgetrouwe – werklastmeting. Op basis van de resultaten daarvan werden "wettelijke kaders" bepaald, met toewijzing van het aantal personeelsleden en magistraten per rechtbank in functie daarvan. Wanneer men dit wettelijk kader niet op gelijke wijze opvult, wordt de betekenis en zin ervan volledig uitgehouden.

Sinds de ontubbeling van de rechtbanken d.d. 1 april 2014, heeft de Franstalige rechtbank van eerste aanleg consistent een hogere bezettingsgraad gekend op haar wettelijk kader dan haar Nederlandstalige zusterrechtbank. Hoewel het personeelstekort aan Nederlandstalige zijde nijpender is, is het toch de Franstalige rechtbank die, verhoudingsgewijs én in absolute cijfers, meer (nieuw) personeel mag aanwerven. Dergelijke beleidsbeslissingen maken het probleem vooreerst alsmat erger; benaastigen allerminst de pax justitiae en drijven in een zweem van politieke hypocrisie. Verder kampen onze rechtbanken met een aantal langdurig zieken, wat de druk op het griffiepersoneel verder opdrijft. De logistieke huisvesting van onze recht-

banken zou in tussentijd een standaard veiligheidsinspectie wellicht niet overleven. De rechtbanken liggen versnipperd over verschillende gerechtsgebouwen en moeten het stellen met IT-systemen die in aanmerking komen als cultureel erfgoed.

"En de boer, die ploegde voort", schreef Werumeus Buning in 1935. De boer, als ideaaltype van de plichtsbewuste en brave werker, borst immer vooruit edoch ogen bescheiden neergeslagen. Zelfs wanneer onze magistraten 'staken', gaan de zittingen door: Het belang van de rechtzoekende wordt onverzettelijk vooropgesteld. Onze magistraten werken plichtsbewust voort, maar hun vraag mag niet verloren gaan. Een politiek antwoord dringt zich op. Daarbij ligt ook een rol weggelegd voor elkeen van u, confraters, om waar en wanneer mogelijk de vraag van de magistratuur extra klank te geven, ten bate van de rechtstaat en de rechtzoekende. *"Ter wille van den boer die ploegt, besta de wereld voort."*

Het VPG wenst u een deugddoende vakantie,

Liesbeth Jansens
Voorzitter 2015-2016

V.U.: Liesbeth Jansens, info@vlaamspleitgenootschap.be
vzw Vlaams Pleitgenootschap bij de balie te Brussel –
Poelaertplein 1 – 1000 Brussel – KBO nr. 0408.508.372

Realisatie: All About Content, www.aacontent.be

Werkten mee aan dit nummer:

Bart Coppein, Liesbeth Jansens, Jonas Van Campenhout,
Dieter Vanoutrive en Pim Vanwalleghem

Fotografie: Belga Image, iStock, Klaas Debuysser

Redactie afgesloten op 13 juni 2016

Publiciteitsregie: All About Content,
www.aacontent.be

Ereleden 2015-2016

John-John ACKAERT, Bertrand ASSCHERICKX, Bruno BLANPAIN, Edgar BOYDENS, Harry CAILLIAU, Peter CALLENS, Jean-Yves CERCKEL, André DE BECKER, Theo DE BEIR, Auguste DE RIDDER, Lievin DE WULF, Philippe DECLERCQ, Patrick A. DILLEN, Joan DUBAERE, Jean-Pierre FIERENS, Huguette GEINGER, Geert GLAS, August GOORIS, Leo GOOVAERTS, Joost HENDRIX, Benoit HUMBLET, Frank JUDO, Fernand KEULENEER, Dirk LAMBRECHT, Pieter LONDERS, Eline MEESEMAN, Luc PANIS, Cathérine SACRÉ, Jozef SLOOTMANS, Marc SMOUT, Paul STRUYVEN, Alex TALLON, Karel VAN ALSENOY, Leo VANDENHOLE, Frank VAN DER SCHUEREN, Hugo VAN EECHE, Hans VAN HAM, Hugo VANDENBERGHE, Kathleen VERCRAEYE, Tim VERMEIR.

Interview met Stafhouder Kathleen Vercreaeye

“Ik heb bijzonder veel talent aan onze balie leren kennen”

Op 1 september 2014 trad mr. Kathleen Vercreaeye in functie als Stafhouder van onze Nederlandse Orde van Advocaten te Brussel. Nu het einde van haar mandaat met rasse schreden nadert, kon *Het Poelaertplein* haar strikken voor een interview. Het werd een nabeschouwend gesprek waarin de Stafhouder onder meer terugblikte op haar verwezenlijkingen na twee jaar stafhouderschap, de verhouding van de advocatuur tot de magistratuur alsook de prangende veiligheidssituatie in Brussel.

Het Poelaertplein (PP): Mevrouw de Stafhouder, u legde in uw verkiezingsprogramma bijzonder veel nadruk op kwaliteitsvolle juridische dienstverlening. In welke mate heeft u dit punt in uw programma kunnen verwezenlijken en op welke vlakken is dit tot uiting gekomen?

Kathleen Vercreaeye (KV): Ik heb inderdaad de nadruk gelegd op het belang voor onze beroepsgroep om kwalitatieve juridische dienstverlening aan te bieden. We werken als advocaten immers in een

steeds competitiever wordende markt waar ook andere spelers kwaliteitsvolle juridische diensten aanbieden. Ik denk met name en onder andere aan de notarissen, de bedrijfsjuristen en (fiscale) adviseurs. Er is geen monopolie op juridisch advies in België. Het is dus van belang dat de advocatuur niet onderdoet voor die anderen en excelleert in de kwaliteit van haar dienstverlening. De advocatuur moet een toegevoegde waarde bieden, wil zij deze steeds groter wordende concurrentie het hoofd kunnen blijven bieden. Het hooghouden van onze kwaliteit als advocaten gebeurt op verschillende fronten tegelijk. Op het niveau van de beroepsopleiding, de permanente vorming en het naleven van de deontologie. Op al die terreinen werd gewerkt aan het behouden of verbeteren van de kwaliteit. Vooreerst op het vlak van de deontologie, dus de beroepsethiek. Het unieke aan de advocatuur is dat zij zelfregulerend is: zij bepaalt volledig onafhankelijk – zonder overheidsbemoediging – haar gedragsregels en ziet er ook zelf op toe. Maar

dit privilege kunnen wij enkel bewaren indien wij daadwerkelijk het strikt naleven van deze deontologie waarborgen.

PP: Bent u van mening dat u op dit vlak vooruitgang heeft geboekt in de voorbije twee jaar?

KV: Ja toch wel. Er zijn een heel aantal dingen voortgezet of in beweging gezet, denk maar aan een striktere opvolging van de plicht voor elke advocaat tot permanente vorming of tot het naleven van de reglementering in verband met de derdenrekening, m.i.v. de jaarlijkse rapportage.

Echter, het bewaken van de deontologie is een werk van lange adem. Neem nu, bijvoorbeeld, de tuchtonderzoeken. Die moeten grondig gebeuren – à charge en à décharge – zodat een Stafhouder met kennis van zaken kan beslissen over het al dan niet doorverwijzen van de advocaat naar de Tuchtraad. De samenstelling van een dossier en het voeren van een onderzoek vergt mensen, tijd, expertise en dus middelen die op dit

Stafhouder Kathleen Vercreye tijdens de Rouwhulde

ogenblik – althans naar mijn mening – nog onvoldoende aanwezig zijn.

Maar toezien op de deontologie is natuurlijk niet enkel repressief. Ook het preventieve luik neemt een belangrijke plaats in. Wij moeten de confraters van onze Orde overtuigen van het nut van de deontologie en het toezien op het naleven ervan, al was het maar om dit kwaliteitslabel naar de buitenwereld toe te gebruiken als 'marketing tool'. Ook dit vraagt een mentaliteitswijziging die nu eenmaal tijd vergt. Het werk is dus nog zeker niet af, maar wel geïnitieerd.

PP: *Wat was de rode draad tijdens uw batonnaat?*

KV: Het nastreven van kwaliteit op alle terreinen. Of het nu ging over de dienstverlening naar onze leden toe, de contacten van de Orde met de advocaten, de relaties met de buitenwereld of de collectieve voorzieningen: kwaliteit nastreven was de leidraad in mijn beleid.

Ik heb de afgelopen twee jaar, bijvoor-

beeld, veel geïnvesteerd in goede en open contacten en communicatie met de leden van onze Orde, met de Franse Orde te Brussel, alsook met andere binnenlandse en buitenlandse balies en uiteraard met de Orde van Vlaamse Balies. De bedoeling daarvan is om interesse voor onze Orde en haar standpunten en werking op te wekken alsook om feedback te krijgen over onze werking en de manier waarop die verbeterd kan worden. Aldus kan onze Nederlandstalige Orde te Brussel wegen op het beleid en het mee bepalen. Het opbouwen van dergelijke contacten is een werk dat niet van vandaag op morgen gerealiseerd kan worden en dat deels ook door de individuele leden van de Raad dient te gebeuren.

PP: *U had het bij uw aantreden ook over welzijn op het tableau.*

KV: Ik geloof inderdaad heel sterk in de idee dat een advocaat zich (professioneel) goed in zijn of haar vel moet voelen om kwaliteitsvol werk te leveren. Welzijn op het tableau is met andere

woorden een noodzakelijke voorwaarde voor kwaliteit. Ik heb in dat opzicht initiatieven genomen ter verbetering van de *work-life balance* door het aanbieden van workshops in kleine groepen door specialisten op het terrein alsook de weg te wijzen naar individuele loopbaanbegeleiding. De Balie Brussel speelt hierin een pioniersrol, en ik hoop dat andere balies dit initiatief volgen. De balie van Bordeaux heeft alvast interesse getoond in deze initiatieven.

Welzijn op het tableau betekent ook een goed sociaal statuut. Tijdens mijn mandaat is de dekking van de inkomstenverzekering (Prevoca door Precura) bij ziekte of ongeval voor elke advocaat van onze Orde verdubbeld en werd de werking van de Voorzorgskas voor Advocaten, Gerechtsdeurwaarders en Notarissen belicht.

PP: *De heer Alfred Vanwinsen, Voorzitter van de Nederlandstalige Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel, merkte in dit magazine op dat de magistratuur erg*

Stafhouder Kathleen Vercraeye

weinig feedback krijgt vanuit de advocatuur. Hierdoor is het volgens hem voor de magistraten niet evident om de noden van de advocaten correct te kunnen inschatten. Welke zijn volgens u de belangrijkste noden van advocaten in hun professionele relatie met de rechtbanken?

KV: Er komen inderdaad relatief weinig individuele schriftelijke klachten binnen over de werking van de rechtbanken. De noden zijn echter gekend en meege-deeld in de vele contacten tussen mezelf en de korpsoversten. Een heikel punt is het tijdverlies bij het behandelen van zaken voor de rechtbank. Bijvoorbeeld door het gebrek aan een vast pleituur bij de burgerlijke kamers en bij de familierechtbank en een ongebreidelde pleitduur. In navolging van het Hof van Beroep en de Nederlandstalige Rechtbank van Koophandel, zou ook de Nederlandstalige Rechtbank van Eerste Aanleg vaste pleituren moeten kunnen organiseren en zo lange wachttijden vermijden. Voor zeer lange pleidooien – wat moet kunnen in bepaalde zaken – zou men in elk geval aparte pleitdagen kunnen uittrekken.

Een tweede probleem voor de advocaten hangt rechtstreeks samen met het personeelsgebrek bij Justitie. Vele griffies werken hierdoor anders dan voorheen.

Zij sluiten bijvoorbeeld in de namiddag of beperken de dienstverlening. Het spreekt voor zich dat dit op veel ergernis stuit bij de advocaten. Veel van deze noden kunnen echter opgelost worden met een goede informatisering van Justitie, waarbij advocaten digitaal communiceren met justitie. De advocaten hebben al belangrijke investeringen gedaan voor een veilig en gebruiksvriendelijk Digitaal Platform Advocatuur. Echter, om volop performant te kunnen zijn, moet ons gedigitaliseerde systeem uiteraard 'gekoppeld' worden met een gedigitaliseerde Justitie. Om die koppeling waar te maken, moet de FOD Justitie nog bepaalde stappen zetten. Ook op het vlak van de infrastructuur kan er nog heel wat verbeterd worden. Om historische redenen is er in Brussel een ware 'Campus Poelaert' gegroeid. De rechtbanken zitten al lang niet meer enkel in het oude Justitiepaleis, maar zitten daarentegen verspreid in verschillende bijgebouwen rondom het Poelaertplein. Zeker voor de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg is dat een reëel probleem van versnippering. Bovendien is er in geen enkel bijgebouw een ruimte beschikbaar waarin de advocaten ongestoord met hun cliënten kunnen overleggen voordat de zitting begint. Justitie zou toch moeten kunnen in staat zijn dergelijke ruimtes in te plannen.

PP: De heer Vanwinsen suggereerde de optie van een tevredenheidsenquête om de concrete pijnpunten van Justitie bloot te leggen. Wat vindt u van zijn idee?

KV: Ik ben zeker voorstander van een tevredenheidsenquête die heel concreet aangeeft hoe de werkrelatie met de magistratuur en griffie kan verbeterd worden. De Balie Brussel staat bovendien open voor kritiek en dus ben ik er ook voorstander van dat deze enquête

als een 'tweerichtingsverkeer' wordt opgevat. Wat kan er vanuit de magistratuur gebeuren om de omgang met de advocaten te verbeteren en omgekeerd, wat kan er vanuit de advocatuur gebeuren om de omgang met de magistraten te verbeteren?

PP: De verhouding tussen de Balie Brussel en de Orde van Vlaamse Balies (OVB) verliep in het verleden bij momenten stroef. Heeft u de indruk dat hier, nu uw mandaat als Brussels stafhouder er bijna op zit, verandering in is gekomen?

KV: Ik heb tijdens mijn stafhouderschap steeds waardevolle contacten met de OVB onderhouden. De Balie Brussel heeft er namelijk belang bij dat het contact met de OVB goed verloopt en vice versa. Binnen het Vlaamse balielandschap neemt de Balie Brussel in veel dossiers immers een pioniersrol in, omdat Brussel, de hoofdstad van Vlaanderen, België en Europa, een enorme diversiteit kent aan kantoren, ook taalgemengde kantoren en kantoren met buitenlandse advocaten.

Om onze deskundigheid en ervaring optimaal ten dienste te stellen van de andere balies en de Orde van Vlaamse Balies, is een goede verstandhouding tussen onze Orde en de OVB cruciaal. In de algemene vergadering van de OVB zetelen namelijk twintig Brusselse afgevaardigden die dus een belangrijk en groot aandeel van de advocatuur vertegenwoordigen. Ik heb steeds gestreefd naar het onderhouden van maandelijkse contacten tussen de Raad van de Orde en de Brusselse afgevaardigden van de OVB om zo aan kruisbestuiving te doen en de feedback tussen beide 'instanties' te optimaliseren. Per slot van rekening streven we allemaal hetzelfde doel na, namelijk de advocatuur en haar maat-

schappelijk belang verdedigen. In dat opzicht heb ik ook steeds gestreefd naar goede contacten met de Franse Orde en de Franstalige tegenhanger van de OVB, avocats.be. Voor vele advocaten die ingeschreven zijn bij de Balie Brussel, is het taalgemengde kantoor immers een dagelijkse realiteit. Het heeft dan ook geen zin dat de beroepsregels en het beleid aan beide kanten van de taalgrens te veel van elkaar verschillen.

steeds competitievere markt waarop ook niet-advocaten juridische diensten aanbieden. Dit alles zorgt ervoor dat de advocaat zich in 2016 moet kunnen blijven onderscheiden van de overige juridische dienstverleners. Zoals ik reeds eerder aangehaald heb, moeten wij dit doen door te blijven focussen op de essentiële aspecten die ons beroep onderscheiden van de andere juridische beroepen.

Justitie beseffen dat zij een antwoord zullen moeten vinden op de gevolgen die dit met zich meebrengt en de uitdagingen die op ons afkomen, maar dit antwoord is nog steeds niet gevonden. Het feit dat het gewest Brussel een bestuurlijk kluwen is, weegt ook op het functioneren van justitie in het gerechtelijk arrondissement Brussel. Het is extreem moeilijk om op het vlak van veiligheid en infrastructuur bijvoorbeeld, de federale, gewestelijke en gemeentelijke overheden op één lijn te krijgen.

Het beroep is enorm veelzijdig geworden, denk maar aan de opkomst van de alternatieve geschillenbeslechting zoals de bemiddeling en de arbitrage.

Desalniettemin hebben we geleerd uit onze ervaring met dreigingsniveau 4. De verschillende actoren – balie en rechtbanken – hebben gestreefd naar een draaiboek waarin zo weinig mogelijk zittingen afgelast moeten worden en hebben de reflex ontwikkeld om de advocaten proactief te verwittigen o.a. over het lot van hun vastgestelde zaak als de gerechtsgebouwen gesloten zijn. Dat gezegd zijnde, zou een performante informatisering van Justitie – waardoor minder verplaatsingen naar de gerechtsgebouwen nodig zouden zijn – al veel oplossen.

PP: De Brusselse Balie kent pas sinds de inwerkingtreding van de wet van 4 mei 1984 een afzonderlijke Nederlandse en Franse Orde. Onze Orde is dus nog zeer jong, en toch valt het beroep van advocaat – zoals het was in het midden van de jaren tachtig – niet meer te vergelijken met wat het nu is anno 2016. Welke zijn volgens u de grootste veranderingen, en hoe dienen wij hierop als advocaten in te spelen?

KV: Vooreerst is de advocaat vandaag niet langer exclusief bezig met pleiten in de rechtszaal. De adviesverlening en het onderhandelen maken meer en meer deel uit van het takenpakket van de advocaat. Het beroep is enorm veelzijdig geworden, denk maar aan de opkomst van de alternatieve geschillenbeslechting, zoals de bemiddeling en de arbitrage. Het beroep is ook veel internationaler geworden, zeker hier in Brussel. Ook is het aantal Nederlandse advocaten aan onze Brusselse Balie exponentieel toegenomen, van een kleine zevenhonderdtal in 1984 tot meer dan drieduizend in 2016, en dit op een

PP: U zult stafhouder geweest zijn tijdens een zeer woelige periode voor Brussel. De aanhoudende terreurdreiging heeft ervoor gezorgd dat er ongeziene veiligheidsmaatregelen genomen werden in en rond het Justitiepaleis. Laat dit nog steeds zijn sporen na op de dagelijkse werking van de actoren van Justitie?

KV: Het is inderdaad een zeer moeilijke periode geweest. We hebben letterlijk de naweën gevoeld op het functioneren van justitie na de ontmanteling van een terreurcel in Verviers, de aanslagen op Charlie Hebdo en Le Bataclan in Parijs, de Brusselse lockdown in november 2015 en tenslotte de aanslagen in de Brusselse metro en op de luchthaven van Zaventem op 22 maart 2016. Daarbovenop werd het gerechtelijk landschap ingrijpend hervormd, heeft de Potpourriwetgeving de rechtspleging grondig gewijzigd en heeft de federale regering zware besparingen in Justitie doorgevoerd. Dit alles weegt natuurlijk op de dagelijkse werking van Justitie en de balie. De verschillende actoren van

PP: Heeft u tot slot nog een persoonlijke bedenking bij twee jaar stafhouderschap?

KV: Het waren twee zeer boeiende en leerrijke jaren. Ik heb enorm veel talent aan onze balie leren kennen, binnen en buiten de Raad. Toch is twee jaar te kort om bepaalde langetermijnprojecten te implementeren, een zekere continuïteit in het beleid te garanderen. Het stafhouderschap is een zinvolle functie, maar we moeten durven nadenken over de invulling ervan, alsook over de optimale bevoegdheidsverdeling tussen de lokale Balie en de OVB.

PP: Wij danken u voor dit interview.

Geschiedenis van 125 jaar Vlaams Pleitgenootschap (Deel II: 1914-1985)

In volle Eerste Wereldoorlog ging het 25-jarig bestaan van het Vlaams Pleitgenootschap zonder enige luister voorbij. Openingsredes werden niet meer gehouden sinds 1912 en zouden pas in 1920 worden hervat. Het Interbellum werd voor het Vlaams Pleitgenootschap aanvankelijk enigszins ontsierd door het activisme, maar leidde later met de nieuwe taalwet van 15 juni 1935, die voor een daadwerkelijke vernederlandsing van het gerecht zorgde, tot de verwezenlijking van een belangrijke doelstelling en een *réveil*. Na de Tweede Wereldoorlog liep het Vlaams Pleitgenootschap voorop in de strijd voor de splitsing van de unitaire Brusselse Orde, tweede doelstelling die uiteindelijk werd gerealiseerd in 1985.

De smet van het activisme

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werkten enkele vooraanstaande leden van het Vlaams Pleitgenootschap mee aan de *Flamenpolitik* van de Duitse bezetter. Na de Wapenstilstand kwamen ze logischerwijze in het vizier van zowel de Brusselse Tuchtraad als het gerecht.

Maurits Josson, medestichter van het Vlaams Pleitgenootschap, was lid geworden van de Raad van Vlaanderen en had Burgerlijk recht gedoceerd aan de vernederlandsste Gentse universiteit. Door de Tuchtraad werd hij reeds op 11 juni 1917 weggelaten van het Tableau onder voorbehoud van een latere tuchtsanctie. Op 24 februari 1919 veroordeelde de Tuchtraad hem bij verstek tot de tuchtstraf van schrapping van het Tableau. Het Hof van Assisen van Brabant veroordeelde Josson op zijn beurt tot twee jaar hechtenis en 20.000 fr. boete. Om gezondheidsredenen werd hij vervroegd vrijgelaten. Hij vluchtte naar Nederland en overleed daar in 1926.

Ook een andere medestichter, Emiel Verhees, werd lid van de Raad van Vlaanderen, maar hij stond een veel verdere samenwerking met de Duitsers voor: Doordat hij echter reeds voor de Eerste Wereldoorlog de balierangen had verlaten en ambtenaar was geworden bij het Ministerie van Nijverheid en Arbeid, viel hij buiten het vizier van de Tuchtraad. Bij de bevrijding week hij uit

naar Duitsland en werd hoogleraar in de sociale politiek te Berlijn, waardoor hij ook ontsnapte aan verdere vervolging van de rechterlijke macht.

De naam van Willem Thelen, gewezen voorzitter van het Vlaams Pleitgenootschap (1903-1905), kan tot slot evenmin onvermeld blijven, maar zijn geval was zonder twijfel het meest delicate. Anders dan alle andere activisten legde de Tuchtraad hem daarom in zijn zitting van 17 februari 1919 geen tuchtstraf van schrapping van het Tableau op, maar sprak tegen hem in een al bij al evenwichtige beslissing slechts een schorsing van één jaar uit. De aanklacht tegen hem woog dan ook minder zwaar en er speelden verzachtende omstandigheden. De Tuchtraad rekende hem aan dat hij het *Manifest van de Hoogeschoolbond*, waarin gepleit werd voor een vernederlandsing van de Gentse universiteit door de Duitse bezetter, had ondertekend, maar nam tevens akte van het feit dat hij op 23 september 1916 aan de voorzitter van de Hoogeschoolbond had gevraagd om hem niet meer als ondertekenaar

te willen beschouwen en op 25 september 1916 een brief had verstuurd naar waarnemend stafhouder Botson, waarin hij zijn spijt had uitgedrukt over de onhandigheid waarmee hij zijn ideaal gestand had willen doen.

De vernederlandsing van het gerecht

In een klimaat dat aan de Brusselse balie sowieso al erg Vlaamsvijandig was, had het activisme gemakkelijk aan het Vlaams Pleitgenootschap de doodsteek kunnen geven. Het ledenaantal was nog steeds bijzonder gering en activiteiten werden in de jaren twintig nauwelijks georganiseerd, ook omdat veel Vlaamsgezinde Brusselse advocaten zich eveneens engageerden in andere fora, zoals bijvoorbeeld de Bond der Vlaamse Rechtsgeleerden. Desalniettemin bleef de vereniging bestaan dankzij de volgehouden inzet van sterke persoonlijkheden als Alberic Deswarte, Josse Borginon Cantoni, Hendrik Borginon en Jozef Van Overbeke en gaandeweg vond ze haar zelfvertrouwen terug.

Streefdoel werd al gauw de daadwerkelijke vernederlandsing van het gerecht. Hendrik Borginon zette op 13 december 1924 de toon met zijn spraakmakende openingsrede 'Het gebruik der talen voor onze gerechtshoven en rechtbanken' en verwierp uitdrukkelijk het toenmalige tweetalig model, dat het gebruik van het Nederlands naast het Frans voorstond in Vlaanderen. Pierre Vermeylen ging op dat elan verder en pleitte in zijn openingsrede op 24 oktober 1931 onverkort voor 'De ver Vlaamsing van de rechtspleging'. Enkele dagen daarvoor op 11 oktober 1931 verscheen het eerste nummer van het 'Rechtskundig Weekblad', nieuw juridisch tijdschrift dat onder leiding van René

Victor volop de strijd zou voeren voor de eentaligheid van het Vlaamse rechtseven en daarbij altijd opnieuw hevig in aanvaring kwam met het 'Journal des Tribunaux', spreekbuis van de Brusselse Franstalige balie.

Het taalvraagstuk zorgde effectief voor steeds meer en steeds sterkere beroering bij de Franstalige Brusselse advocatuur. In 1932 organiseerde de Tuchtraad een referendum onder de ongeveer 1100 Brusselse advocaten. Slechts 444 advocaten antwoordden en daarvan spraken er zich 401 uit voor

het behoud van de bestaande toestand van taalvrijheid. Daarbij beriepen ze zich onder meer op het beruchte toenmalig art. 23 van de Grondwet, dat stelde dat het gebruik der talen in België vrij was. Op basis van die uitslag drukte de Brusselse Tuchtraad, die exclusief uit Franstalige advocaten bestond, in het voorjaar van 1933 de wens uit dat in Brussel het bestaande regime, dat de rechtzoekenden

de de taal van de rechtspleging mocht kiezen, zou worden behouden en verzetten hij zich met man en macht tegen elke taaldwang, bijkomend ponierend dat het aantal Brusselse advocaten dat in staat was om in het Nederlands te pleiten bijzonder laag was. Het Vlaams Pleitgenootschap reageerde bij monde van zijn voorzitter Jozef Van Overbeke bijzonder scherp en vaardigde op 17 oktober 1933 een sterk afwijzende motie uit, waarin het opwierp dat het bijzonder krenkend was voor de Vlaamse confraters dat hun balie zich uitsluitend als Franstalig voordeed en het opriep om het Nederlands op dezelfde gelijke voet als het Frans te plaatsen.

Ondertussen was het oude wetsvoorstel Van Isacker, dat al in 1928 was neergelegd, dan toch op de parlementaire agenda geraakt en kreeg het vooral dankzij de volharding van rapporteur Hendrik Marck zijn definitieve vorm. De wet van 15 juni 1935 verplichtte voor de Vlaamse provincies het gebruik van het Nederlands bij de rechtspleging en voor de Waalse provincies het gebruik van het Frans. Voor de 19 Brusselse gemeenten bleek de lobby van de Brusselse balie efficiënt en behield de wet Marck de taalvrijheid. Voor de gemeenten van het kanton Halle was de taal van de rechtspleging de officiële taal van de gemeente, maar kon de verweerder vragen om de procedure in een andere taal te voeren. Voor de andere gemeenten van het arrondissement Brussel werd het Nederlands de verplichte proceduretaal. Alhoewel de wet Marck dus een compromis was dat het Vlaams Pleitgenootschap niet geheel voldoening kon bieden, begroette Willem Thelen, die vanaf het gerechtelijk jaar 1935-1936 opnieuw het voorzitterschap van het Vlaams Pleitgenootschap

bekleedde, ze toch als “een reusachtige vooruitgang voor onze Vlaamsche juridische cultuur”. De geschiedenis zou hem gelijk geven.

De splitsing van de Brusselse Orde

In tegenstelling tot de oorlogsjaren, toen uiteindelijk respectievelijk Hendrik Borginon en Willem Thelen op gezag van stafhouder Braffort lid van de Raad van de Orde waren geworden, bleek het nadien jaren lang onmogelijk om nog Nederlandstalige confraters te laten verkiezen tot lid van de Raad van de Orde. Dat gegeven was hoofdzakelijk het gevolg van de verpletterende meerderheid van Franstalige advocaten, maar werd als zeer frustrerend ervaren door de Nederlandstalige advocaten.

Het stafhouderschap van Mr. Jacques Delepeleire (1962-1964) fungeerde als katalysator voor de Vlaamse onvrede. Berucht is het incident dat zich voerde tijdens de openingszitting van het Vlaams Pleitgenootschap van 18 januari 1964. Na de openingsrede van Philip Vergels, waarin hij de Belgische taalwetgeving in een Europees perspectief had geschetst, moest Delepeleire, zoals de geplogenheden het wilden, als stafhouder het woord nemen voor een repliek. Daarin openbaarde de stafhouder zich als een principeel tegenstander van welke taalwetgeving dan ook in België, wat hij onderbouwde door te wijzen op de eenheid van het land en de vrijheid van het individu. Aan het slot van zijn tot dan toe Franstalig betoog schakelde hij bewust over naar het Nederlands en riep hij het Vlaams Pleitgenootschap op om met hem bovenal het extremisme van de taalwetgeving in te dijen en *de facto* de suprematie van de Franse taal te erkennen:

“Ik eindig deze uiteenzetting, die een wrokroep is tot U. Het Vlaams Pleitgenootschap bewijst de Orde nuttige diensten. Mijn bijzondere dank ervoor. Uw toestand kan soms moeilijk schijnen in de schoot van de Balie met franssprekende meerderheid. Ik wil dat het uw hoogmoed weze [sic – bedoeld is trots]; ik wens U te zeggen dat ik fier ben over U voor hetgeen U kent en hetgene U vertegenwoordigt. Doet uw taal beminnen. Doet uw taal beter kennen. Strijdt opdat in onze dagbladen een beter begrip, een betere kennis van de Vlaamse poëzie en de Vlaamse roman moge groeien. Volgt aandachtig elke dag wat in het Frans verschijnt. Weest de eersten, die hun stem van intellectuele Vlamingen, broederlijk verenigd met de onze, verheffen om de vloed van ontierend extremisme in te dijen.”

Voor het Vlaams Pleitgenootschap was de maat nu vol. Onder aanvoering van Mr. Isidoor De Vis, ouderdomsdeken van de Nederlandstalige Brusselse advocaten, werd bij de Raad van de Orde aangedrongen om al bij de verkiezingen van juni 1964 tot een structurele oplossing te komen om een minimale aanwezigheid van Nederlandstalige advocaten in de Raad van de Orde te garanderen. Het Vlaams Pleitgenootschap moest echter vaststellen dat een vergelijk met stafhouder Delepeleire niet meer tot de mogelijkheden behoorde. Bij de verkiezingen van juni 1964 kwamen uit protest geen Nederlandstalige kandidaten meer op.

De nieuwe stafhouder Maurice Cornil was uit een ander hout gesneden dan zijn voorganger en startte in het najaar van 1964 onmiddellijk overleg op met het Vlaams Pleitgenootschap. In die onderhandelingen bereikte men uiteindelijk een compromis, dat als

‘het systeem’ bekend is gebleven. Vanuit de wens van een billijke vertegenwoordiging van de Nederlandstaligen zou in de toekomst gewerkt worden met een dubbele kandidatenlijst (één met Franstalige en één met Nederlandstalige kandidaten), maar zou het kiescollege van Brusselse advocaten niet worden gesplitst. Daarenboven garandeerde men de vertegenwoordiging in de Raad van de Orde van twee Nederlandstalige verkozenen bij de verkiezingen van juni 1965, drie verkozenen bij de verkiezingen van juni 1966, vier verkozenen bij de verkiezingen van juni 1967 en ten minste vier verkozenen bij latere verkiezingen. Alzo geschiedde. De regeling werd nagenoeg ongewijzigd overgenomen in het nieuwe Gerechtelijk Wetboek.

Geleidelijk aan werd duidelijk dat ‘het systeem’ misschien wel een aantal spanningen wegnam, maar er minstens zoveel nieuwe creëerde. Doordat ervoor was geopteerd om één kiescollege te behouden moesten Franstalige confraters bijvoorbeeld met lede ogen toezien hoe Franstalige kandidaten noodgedwongen plaats moesten maken voor Nederlandstalige kandidaten met veel minder stemmen. Ook de Nederlandstaligen hadden weinig redenen voor tevredenheid. ‘het systeem’ bestendigde immers ten eeuwigen dage hun minderheidspositie en veranderde niets aan het feit dat alle sleutelposten in de Raad van de Orde, met inbegrip van het stafhouderschap, exclusief in Franstalige handen bleven.

Onder het stafhouderschap van de rabaat Franstalige en Nederlandszijdige Robert Libiez (1976-1978), die zich terug volledig op de lijn Delepeleire stelde, barstte het systeem. Opnieuw

Vandaag de dag worden de Franse en Nederlandse Orde van Advocaten aan de Balie te Brussel slechts gescheiden door een gang.

speelde het Vlaams Pleitgenootschap een sleutelrol. Bij de Raad van de Orde had het met name een hervormingsvoorstel ingediend, dat neerkwam op een volstrekte pariteit voor de Raad en een beurtrol voor het stafhouderschap. Op de vergadering van de Raad van 24 januari 1978 werd dat beoordeeld als onontvankelijk, onvoorstelbaar en onaantvaardbaar en werd het *en bloc* weggestemd door de Franstalige leden tegenover de Vlaamse minderheid. De *modus vivendi* was verbroken en de balging onvermijdelijk aan het rollen.

De opvolgers van stafhouder Libiez, respectievelijk Robert Boccart en Jacques De Gavre, namen de handschoen op. Na een referendum op 16 juni 1980 werd een paritair samengestelde Gemengde commissie voor de hervorming van de structuren van de balie opgericht, die in haar eindverslag van 14 april 1981 adviseerde om tot de oprichting van twee

aparte Orden over te gaan. Binnen de Raad van de Orde kon uiteindelijk pas op een tweede afzonderingsweekend van 14 tot 16 mei 1982 op het kasteel van Hanzinelle overeenstemming worden gevonden over de praktische uitwerking daarvan.

Het resultaat is bekend gebleven als het *Protocol van Hanzinelle* en werd door de wetgever nagenoeg ongewijzigd overgenomen in de wet van 4 mei 1984. Reeds op 3 december 1984 vonden de eerste gesplitste verkiezingen plaats en in januari 1985 startten de nieuwe Nederlandse en Franse Orde met hun werkzaamheden.

Bart Coppein

De auteur is historicus, archivaris en doctor in de rechten. Hij werkt als stafmedewerker op de studiedienst van

de Orde van Vlaamse Balies en is als vrijwillig medewerker verbonden aan het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent.

► *Het eerste deel verscheen in Het Poelaertplein van mei 2016 en behandelde de zaak Josson, de oprichting van het Vlaams Pleitgenootschap en de moeilijke beginjaren. In een volgend nummer brengen we een samenvatting van de recente hervormingen van het gerechtelijk arrondissement in Brussel en een overzicht van de voorzitters van het Vlaams Pleitgenootschap.*

Pim Vanwallegem

De heksen van Brueghel

Afbeelding 1: Manuscript *Champion des Dames*

N.a.v. een bezoek aan de tentoonstelling over hekserijvoorstellingen in de Lage Landen tussen 1450 en 1700 in het Memlingmuseum te Brugge schreef magistraat Pim Vanwallegem deze bijdrage.

In 1565 beslist de Antwerpse internationaal actieve prentenuitgever Hieronymus Cock een prent over heksen en hun wandaden uit te brengen. De toen al bekende Pieter Brueghel de Oude (gest. 1569) werd gevraagd deze prent te ontwerpen. Hij maakt er twee in de vorm van een vervolghet verhaal, hetgeen voor Brueghel eerder ongebruikelijk was. Met deze prenten kwamen beide kunstenaars ongetwijfeld tegemoet aan een bestaande vraag van het publiek. Want in die periode hernamen, na een paar decennia van relatieve rust, de heksenprocessen, en dit niet alleen in het Heilig Roomse Rijk, waar het zwaartepunt lag, maar ook in de Nederlanden.

Bedoeling van de prenten was ook om informatie over heksen toegankelijker te maken. Toverij of het geloof dat personen door bovennatuurlijke krachten andere mensen kunnen schaden of hen voorspoed kunnen brengen is van

alle tijden en plaatsen. Maar vanaf de late middeleeuwen ontstaat een nieuw begrip, de „cumulatieve demonologische hekserij”. Het christelijk geloof in de duivel leidt tot het geloof dat er een geheime sekte bestaat die de duivel aanbidt en daar magische krachten uit put. En bij sektes dacht men al snel aan ketterij - de eerste heksen werden ook „vaudoises” genoemd, als aanhangers van de ketterValdès (Lyon, 12e eeuw).

Deze schadelijke toverij, een seksueel bekrachtigd pact met de duivel, sektetvorming en het vliegen naar samenkomsten met de Duivel waren niet nieuw, wel nieuw was hun combinatie. Centraal stond de aangerichte schade, maleficium genoemd, van “male de fide sentire” of het zich kwaadaardig verhouden tot het geloof. Geen imaginaire schade maar schade die vooral bestond uit hongersnood en misoogsten door slechte weersomstandigheden, de “slecht-weertoverij”.

Langzaam ontstaat een heuse theorie die via geleerde tractaten bij heksenvervolgers en rechters terecht komt en op die wijze de processen grondig verandert. Met als eerste echte startpunt de publicatie van de Heksenhamer of

de *Malleus Maleficarum* in 1486, zelfs al verschenen er de decennia voordien ook al enkele werken.

Dit werk ontstaat uit frustratie omdat de auteur, de Dominicaanse monnik Heinrich Kramer er tot zijn ongenoegen niet in slaagt de rechters van zijn diocees van zijn heksenideeën te overtuigen. Hij stuitte daarbij steeds op verzet van magistraten die niet geloofden dat kwaadaardige hekserij echt bestond. Enkel God kon het weer beïnvloeden, was immers het klassieke standpunt van de Kerk. Als reactie daarop trekt Kramer zich terug in de luwte van zijn klooster en schrijft er zijn magnum opus, een werk dat ooit het meest huiveringwekkende boek van de hele wereldgeschiedenis genoemd werd. Dankzij de boekdrukkunst geraakt zijn werk snel wereldwijd verspreid. Belangrijkst is het deel waarin hij de wijze beschrijft waarop juridische procedures moeten verlopen. Hekserij was een geheim misdrijf, waardoor een bijzondere inquisitoire procedure noodzakelijk was. Getuigen konden anoniem blijven en de aanklager liep geen risico om zelf vervolgd te worden wanneer hij zijn bewijs niet rond kreeg. Verdachten kregen geen

Afbeelding 2: Onweer, monsters en vliegende heksen

raadsman. Advocaten durfden hoe dan ook de verdediging niet opnemen, uit gevaar zelf van medeplichtigheid beschuldigd te worden. Tortuur was mogelijk om tot de noodzakelijke bekentenis te komen en nadien volgde de doodstraf via verbranding al dan niet na wurging.

Rechtshistorici toonden aan dat in de Zuidelijke Nederlanden – toch in het deel boven de taalgrens – de meeste hekserijprocessen waarin het duivelspact centraal stond voor de lokale schepenbanken gevoerd werden, en niet voor kerkelijke rechtbanken. Rechters volgden de gewone procedures in strafzaken, maar onder invloed van de demonologie aanvaardden ze wel een combinatie van observaties en sporen (het punctum diabolicum) als aanwijzingen van schuld.

Samengevat kan je stellen dat het onsamenhangende volksgeloof over heksen door een intellectuele klasse van juristen en theologen in een systeem gegoten werd. In de Nederlanden besteedde de Brugse rechtsgeleerde Joost de Damhouder in zijn *Praxis rerum criminalium* (1554) veel aandacht aan de hekseri. Voor hem was het majesteitsschennis, maar hij

vond het onderwerp ongepast voor uitgaven in de volkstaal. Het uitbrengen van een prent over die nieuwe ketterse sekte was dus riskant. Het kon makkelijk als een verheerlijking van hekserij aanzien worden. Censuur verliep via intimidatie en bij wetsovertreding was veroordeling en terechtstelling mogelijk. En rechters legden de verantwoordelijkheid graag bij de uitgever. Om problemen te vermijden deed Cock een beroep op een freelancetekstschrijver die goed op de hoogte was van de heksenleer en de heersende rechtspraak. Daarom schreef hij de onderschriften in het Latijn. Het resultaat was een samenvatting van het demonologisch traktaat in beeldvorm: de prenten visualiseren trouw dit beeld. Wat Brueghel deed was dus nieuw, want hij construeerde een nieuw beeld uit bestaande elementen uit het volksgeloof.

Op de afgebeelde prent (afb. 2) zijn duidelijk de gevolgen van de Kleine Ijstijd (1560-1630) te zien: dikke hagelstenen doden het vee, hevige regenval doet een dorp overstromen, storm leidt tot schipbreuk en een demoon verhindert het luiden van de kerkklokken door de torenspits af te breken! Deze klimatologische verandering, met lange koude

winters vol sneeuw, overtuigden steeds makkelijker mensen dat er wel degelijk iets aan de hand was en dat heksen het weer konden beïnvloeden. Ze doen windhozen ontstaan in alle richtingen, monsters spuwen wolken uit, regen wordt in heksenpotten gebrouwd. Al deze elementen beeldt Brueghel af, ook de op bezem of monster vliegende heks, de schouw, de *main glorieuse*, de pad en de kat. In het midden van de prent staat dan de heilige Jacob, verdediger van pelgrims en reizigers tegen de duivel en het kwaad. Volgens de legende slaagt hij erin de tovenaars Hermogenes zich tot het christendom te laten bekeren.

Deze iconologie van de heks blijft tot op vandaag overeind. Vóór het verschijnen van deze prenten werden heksen zelden uitgebeeld, en dan nog enkel als boekillustratie, zoals de heksjes in de marge van het manuscript *Champion des Dames* (1440) uit de Bourgondische Nederlanden (afb. 1). Latere kunstenaars maakten gretig gebruik van het heksenbeeld uit Brueghels prenten, het aantal heksevenvoorstellingen kende een explosieve groei in de 17^e eeuw, meer nog, het werd een echte specialiteit van de Nederlanden. Nu was het niet ongewoon voor schilders uit de Lage landen om nieuwe thema's voor schilderijen te bedenken, zij waren al de eersten om dorpsfeesten, landschappen en markttaferelen te schilderen. Maar heksen afbeelden was veel moeilijker, want niemand kon ze in werkelijkheid observeren. Pieter Brueghel leverde hen deze herkenbare en voor het grote publiek begrijpelijke beeldtaal.

*Pim Vanwalleghem
schreef deze bijdrage in eigen naam.*

Terugblik op werkingsjaar 2015-2016

Dieter Vanoutrive

Waarde confraters,
Beste stagiairs,

Wanneer het enige antwoord men per kerende mag ontvangen een 'out of office'-bericht is, uw confrater volgens de medewerker op 'congres' is in het buitenland voor twee weken en de toga's terug aan de motten worden overgeleverd, kan dit enkel betekenen dat de gerechtelijke vakantie terug in het land is.

Dit werkingsjaar brachten JABkes een bijzonder goed gevuld programma met allerhande ontspannende, sportieve, culturele en informatieve activiteiten met het oog op het verenigen en integreren van alle Nederlandstalige stagiairs aan onze Brusselse balie. Om de nieuwbaken stagiairs vanaf het begin kennis te laten maken met het doen en laten van onze vereniging waren wij zowel aanwezig op de twee infomomenten die werden georganiseerd tijdens de zomer van 2015, alsook op zowel de eedaflegging in september en oktober.

JABkes organiseerde dit jaar maar liefst zes Afterwork-drinks waarop de

stagiairs elkaar in een informeel kader konden leren kennen, en dit op zes verschillende plaatsen in onze mooie hoofdstad. Bovendien werd gepoogd deze Afterworks zo vaak als mogelijk te organiseren met andere Brusselse verenigingen om de stagiairs de mogelijkheid te bieden een zo ruim mogelijk netwerk uit te bouwen. Zo organiseerden we in september de kick-off Afterwork in Bar des Amis, in november de Afterwork Notaris zkt. Advocaat samen met VLN Brussel in Havana, in december de Kerstmarkt Afterwork met de Carrefour des Stagiaires, in maart de St. Patrick's Day Afterwork in Monk, in mei een Afterwork in De Haus en in juni een laatste Afterwork samen met het Vlaams Pleitgenootschap. Daarnaast staan nog twee Afterworks gepland tijdens juli en augustus.

Het gerechtelijk jaar werd samen met de Carrefour des Stagiaires zowel in schoonheid gestart als afgesloten tijdens de respectievelijke Openingsreceptie op 15 oktober 2015 in L'Oriente en de Nacht van de Stagiairs/Nuit des Stagiaires op 3 juni 2016 in Le You.

Het ijs tussen de stagiair en zijn/haar stagemester werd definitief gebroken tijdens het jaarlijkse diner Stagemester-Stagiair dat dit jaar doorgang vond in restaurant COWFISH op 20 oktober 2015.

Ook de sportievelingen onder ons kwamen zeker aan hun trekken tijdens de twintig Yoga-lessen, het tennistornooi dat in november werd georganiseerd met het VPG en de CJBB, het jaarlijkse karting tornooi in februari, de golfinitiatie in mei,

de tien danslessen en het bijstaan van de Carrefour des Stagiaires tijdens de 20 kilometer van Brussel. Daarnaast staat nog een paintball-tornooi gepland tegen de balie van Antwerpen in juli.

Verder werd in samenwerking met het VPG in november een lezing 'Inleiding tot de jaarrekening' georganiseerd en in maart een infoavond over fiscale optimalisatie.

Ook de cultuur minnende stagiair kwam dit jaar zeker aan zijn/haar trekken. Zo werd in januari in samenwerking met ING en VPG een bezoek gebracht aan de tentoonstelling Pop Art in Belgium, in april een bierdegustatie georganiseerd in Brussels Beer Project, in mei samen met het VPG een vierdaagse cultuurreis naar Malta gemaakt, eveneens in mei een concert van Lady Linn bijgewoond in AB, en in juni werd ons Justitiepaleis geschetst onder professionele begeleiding. Naar jarenlange traditie konden de stagiairs ook dit jaar hun ruime algemene kennis etaleren tijdens de Baliequiz op 13 april 2016.

Het organiseren van al deze activiteiten was uiteraard niet gelukt zonder een uitermate arbeidslustig, enthousiast en hecht team. Ik wens dan ook deze gelegenheid te benutten om mijn voltallige bestuur nogmaals te bedanken voor alle tijd die zij vrijwillig opofferden aan onze vereniging en wens mijn opvolger veel succes!

Voorzitterschap ex, vrije tijd in.

Met confraternele groet,
Dieter

Uit voorzorg...
**nu denken
aan later**

Marleen, 42 jaar, verdient als venoot in een middelgroot kantoor 45.000 €
(basis: geïndexeerd belastbaar beroepsinkomen 2013)

**Hoeveel kan zij maximaal veiligstellen voor een gewoon
VAPZ contract: 3.060,07 €***

Wat ontvangt Marleen op het einde van de overeenkomst op 65 jaar**

Bruto ouderdomskapitaal	87.145,17 €
Indicatief winstaandeel (1%)	10.907,59 €
Totaal op 65 jaar	98.052,76 €

*Naast een gewoon VAPZ contract bestaat ook de mogelijkheid om een sociaal VAPZ contract af te sluiten.

Simulatie: berekeningsdatum 01.01.2016, gewoon VAPZ met overlijdensdekking en een rendement van **2,25% rekening houdend met 3% kosten/jaar.

De VAPZ-premies zijn volledig fiscaal aftrekbaar als beroepskosten. U betaalt door die aftrek ook minder sociale bijdragen. Op een VAPZ bijdrage betaalt u geen premietaksen. Het VAPZ is combineerbaar met andere vormen van aanvullende pensioenopbouw zoals een Individuele pensioentoezegging (IPT), groepsverzekering en pensioensparen.

Deze simulatie werd u aangeboden door de **Voorzorgskas voor advocaten, gerechtsdeurwaarders en andere zelfstandigen (VKAG).**

Voor alle voorwaarden, een persoonlijke simulatie en een antwoord op al uw vragen verwijzen we u naar **www.vkag.be** of neem contact op met de **Voorzorgskas** via e-mail **info@vkag.be** of op het telefoonnummer **02/534.42.42.**

Zeldzame vlinder gespot.

Jura slaat haar informatie op volgens de structuur van het recht.

Achter elk stukje rechtsleer, rechtspraak of wetgeving schuilt een zeldzame vlinder. Die u gemakkelijk kunt spotten met de hulp van Jura. Omdat Jura haar informatie opslaat volgens de structuur van het recht, krijgt u enkel relevante resultaten. Die leveren inspiratie en tijd om zeldzame vlinders te laten ontpoppen: een sluitstuk voor een advies of een bevlogen idee om de belangen van uw cliënt te verdedigen.

Meer weten over Jura? Kijk op www.wolterskluwer.be/jura/nl
jura@wolterskluwer.be ■ 0800 95 177